

Typografie a sazba

Inovace vzdělávacího modulu, předmětu 11. Multimédia ve výuce (C7660), proběhla v rámci projektu Zkvalitnění a Inovace Přípravy budoucích učitelů na MUNI (ZIP MUNI), reg. č. p.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0016170.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Typografie a sazba

Vyučující: Tomáš Bouchal
tbouchal@mail.muni.cz

Dagmar Chytková
dchytkova@sci.muni.cz

Vlastnosti papíru

- Gramáž (plošná hmotnost) – g/m^2
- Tloušťka
- Stupeň zaklížení – ovlivňuje rozpíjivost (psaní vs. tisk)
- Bělost (barva)
- Průsvitnost a neprůsvitnost
- Čím kvalitnější papír, tím menší písmo k čitelnosti lze využít

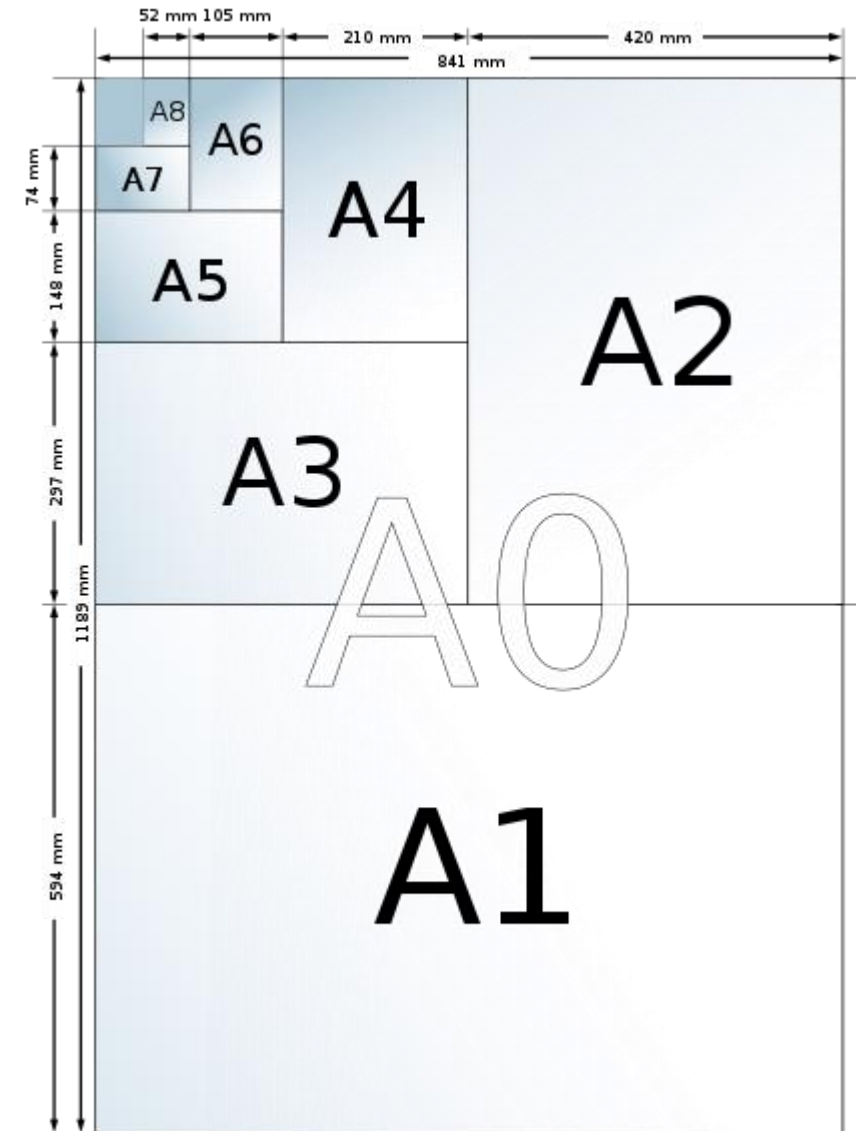
Tloušťka papíru – srovnání

Typ papíru	Gramáž [g/m ²]	Tloušťka [mm]
Cigaretový	25	0,047
Novinový	48	0,09
Kancelářský	běžně 80	0,1
Kancelářský (pro duplex)	90–120	0,14
Křídový lesklý	100	0,07
Pohlednicový	250	0,315

Tab. 1: Srovnání tloušťky papíru

Formáty papíru

- A_n (A0, A1, ...), B_n (B0, B1, ...)
- Velikost 841 na 1 189 mm (1 m^2),
resp. 1 000 na 1 414 mm

Obr. 1: Formáty papíru řady A podle ISO 216

Volba písma a řádků

- Pro snazší čtení
- Menší pohyb okem ze strany na stranu
- Zamezení „netrefení se“ na řádek
- Ideální počet znaků cca 60–70 na řádek
- *Van de Graafovo pravidlo* – vychází z poměru výšky a šířky stránky
  - $1 : r : 2 : 2r$
  - vnitřní : horní : vnější : dolní

Word vs. LaTeX

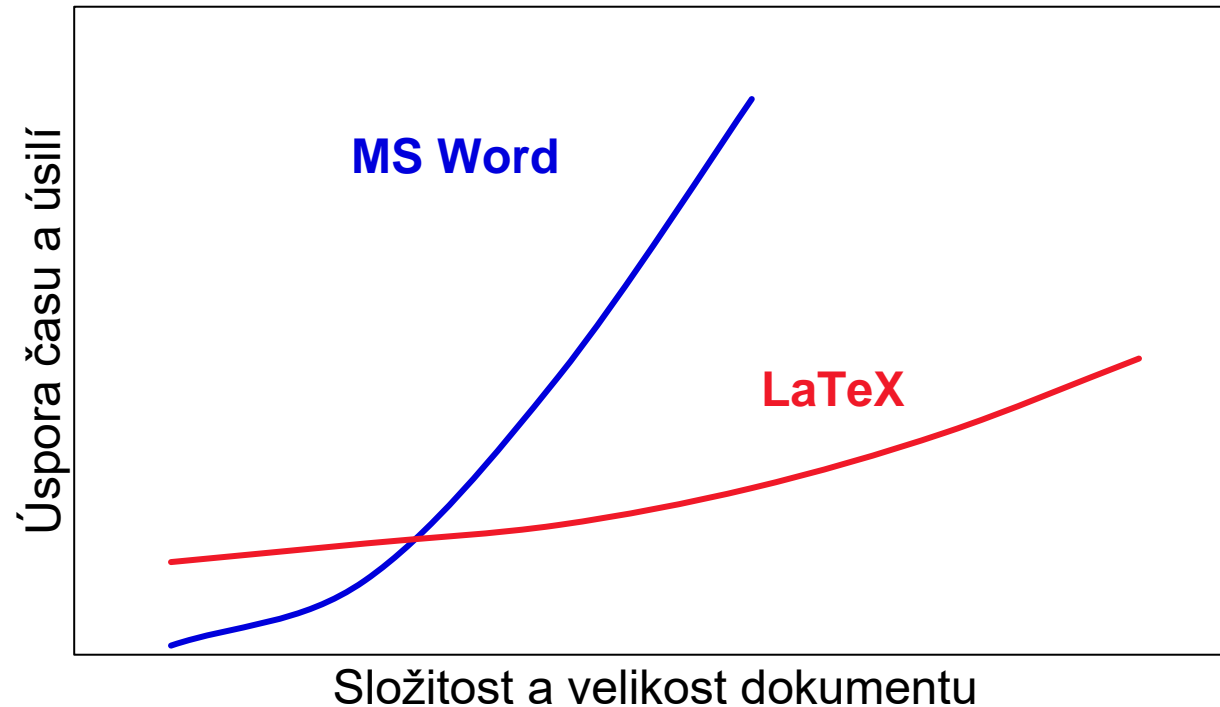
Word

- Dostupný (případně jeho alternativy)
- Grafický a intuitivní
- Nevhodný na delší dokumenty, vzorce, výzkumné zprávy

LaTeX

- Uživatel se musí orientovat v kódu
- Složitější zpětná úprava (bez zdrojového kódu)
- Nevhodný pro krátké dokumenty: složitý, delší doba na zorientování a naučení
- Jednodušší správa „automatických“ výpisů

Word vs. LaTeX – srovnání

Graf 1: Graf složitosti editace textu v MS Word a LaTeX

Dotazy a diskuse

Zdroje

- Using LaTeX on Windows. In: *Pinteric.com* [online]. Maribor: Marko Pinteric, 2005 [cit. 2021-04-23]. Dostupné z: <https://www.pinteric.com/miktex.html>.
- Formáty papíru: rozměry a řady přehledně. In: *Alza.cz* [online]. Praha: Alza.cz, 2010 [cit. 2021-04-23]. Dostupné z: <https://www.alza.cz/formaty-papiru>.
- Using LaTeX on Windows. In: *Pinteric.com* [online]. Maribor: Marko Pinteric, 2005 [cit. 2021-07-23]. Dostupné z: <https://www.pinteric.com/pic/miktex.gif>.

Obrázky

- Obr. 1: SVEN, Anthony Atkielski. *A size illustration*. In: Wikimedia Commons [online]. San Francisco: Wikimedia Foundation, 2006 [cit. 2021-07-23]. Dostupné z: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:A_size_illustration.svg?uselang=cs. Tento obrázek je publikován pod licencí Creative Commons [Uved'te autora-Zachovejte licenci 3.0 Unported](#).

Tabulky

- Tab. 1: CHYTKOVÁ, Dagmar. *Srovnání tloušťky papíru*. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-07-23]. Tento obrázek je publikován pod licencí Creative Commons [Uvedte autora-Zachovejte licenci 4.0 International](#).

Grafy

- Graf 1: RADA, Dominik. *Graf složitosti editace textu v MS Word a LaTeX*. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-07-23]. Tento obrázek je publikován pod licencí Creative Commons [Uved'te autora-Zachovejte licenci 4.0 International](#).

Tento výukový materiál, **Typografie a sazba**, jehož autorkou je Mgr. et Mgr. Dagmar Chytková, který je dostupný z: **Databáze výstupů projektů OP VVV** (<https://databaze.opvvv.msmt.cz>), lze užít v souladu s licenčními podmínkami **Creative Commons BY-SA 4.0 International** (<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).